

Aigar Kalk
SA Rõuge valla turism
aigar.kalk@gmail.com

Teie 24.10.2022 e-kiri

Meie 24.11.2022 nr 3-1.1/2022/5820

Vastus kirjale Suure Munamäe seisundist

Pöördusite Riigimetsa Majandamise Keskuse poole Suure-Munamäe, kui kõrge külastatavusega vaatamisväärsuse visuaalse väljanägemine ja ulatusliku üraskikahjustuse tõttu hävinud metsa pärast. Oma kirjas kinnitate, et torni külastajate poolt on saabunud negatiivseid tähelepanekuid metsas toimuva kohta. Ära on märgitud metsa alla ohtralt langenuid puid, vahavat võsa ja kuivanud puude suurt osakaalu. Arvestades asjaoluga, et Suur-Munamägi on Eesti kõrgeim punkt, ja Haanja looduspargis Rõuge valla territooriumil oluline turismiobjekt, peate oluliseks hoida ala lähiümbrus vaadeldavana. Sellest tulenevalt palute võimalikult kiiresti leida lahendus Suure Munamäe kui Eesti ühe olulisema vaatamisväärsuse lähiümbruse metsa korrastamiseks ja sealse metsakoosluse taastamiseks lähtudes Haanja looduspargi kaitse-eeskirjast.

02.novembril toimus Rõuge valla eestvedamisel Suurel Munamäel kokkusaamine, kus osalesid Rõuge vallavolikogu ja keskkonnakomisjoni liikmed, Keskkonnaamet, RMK ja Keskkonnaameti poolt kutsutud ekspert. Keskkonnaameti poolt on saadetud ka protokoll selle kokkusaamise kokkuvõttega.

Protokollis on lühike kokkuvõte osalejate poolt tehtud ettepanekutest ja Keskkonnaameti seisukoht arvestades nende poolt kaasatud eksperdi arvamust ja Haanja LP kaitse-eeskirja määratud tingimustest Suure Munamäe sihtkaitsevööndile.

Suure Munamäe sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on metsakoosluste, sealhulgas **rohunditerikaste kuusikute säilitamine**, maastikuilme säilitamine ja kaitsealuste liikide elupaikade kaitse. Kaitseala valitseja nõusolekul on Munamäe sihtkaitsevööndis lubatud (KE § 10) kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus, olemasolevate ehitiste hooldustööd, **metsakoosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile**, rajatiste püstitamine kaitseala ning õppe- ja matkaraja tarbeks ning tehnovõrgurajatiste püstitamine kaitsealal paikneva kinnisasja või kaitseala tarbeks. Keelatud on majandustegevus või loodusvarade kasutamine.

Riigimetsa Majandamise Keskus, kui riigivara valitseja Keskkonnaministeerium volitatud asutus peab kaitseala paikneva metsa hooldamisel ja majandamisel lähtuma Keskkonnaameti kui kaitseala valitseja poolt antud tingimustest.

Paraku on aga loodus ise teinud ürasekikahjustuse näol olulised muutused metskooslustes ja inimese võimuses pole rohundirikkade kuusikute säilitamine (elupaigatüüp 9050 rohundirikkad kuusikud, esinduslikkus A, üldine looduskaitse seisund A, prioriteet I, inventeeritud 2011). Jääb selgusetuks, miks ei ole Keskkonnaamet teostanud uut inventuuri, sest nimetatud elupaigatüüpi enamuses Suure Munamäe kuusikutes enam ei ole olemas.

Küll oleks RMK arvates lähtudes Munamäe sihtkaitsevööndis lubatud tegevustest, võimalik **metsakoosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile**. Vastava ettepaneku RMK esindaja 02. novembri kokkusaamisel ka tegi. Oleme jätkuvalt seisukohal, et Võru metskond 116 katastriüksusel eraldisel 4 (mäe loodenõlv), millele avanevad vaated Kose- Kääbli riigimaanteelt ja mis jääb kahe tornini viiva tee vahelisele alale, oleks hädavajalik metsa uuendamine metsakoosluse kujundamisena. Vajalikud oleks ka metsa hooldustööd (nt. sarapuuvõsa ja surnud puude eemaldamine ja noorte puude istutamine) jalakäijate tee ääres 50 meetri ulatuses. Ülejäänud Munamäe nõlvadele kasvamas lehtpuu enamusega puistud ning seal sekkumist kas vähem vaja või puudub üldse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Agu Palo
Võrumaa metsaülem

517 7116 vorumaa@rmk.ee